

वर्ष ४८

अंकु ६

फागुन २०८१

फेब्रुवरी-मार्च २०२५

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण राष्ट्रिय दिवस

बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्पत्ति शुद्धीकरणको माध्यम नबनुनः गर्भनर अधिकारी

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण राष्ट्रिय दिवसको अवसरमा सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण महाशाखाले माघ १४ गते अन्तरक्रिया कार्यक्रम आयोजना गर्न्यो।

गर्भनर महाप्रसाद अधिकारीको उपस्थितिमा आयोजित कार्यक्रममा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र AML/CFT Committee का संयोजकहरूको सहभागिता थियो। सो अवसरमा गर्भनर अधिकारीले बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीका माध्यम बन्न नहुने धारणा राख्नुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “अवैध तथा आपराधिक क्रियाकलापबाट धन आर्जन गर्नेले थाहै नदिई अवैध सम्पत्तिको शुद्धीकरण गर्न हाम्रा बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई माध्यम बनाइरहेका हुन सक्छन् यसबाट जोगिन के-कस्ता रोकथाममूलक कार्य गर्न सकिन्छ, संस्थाभित्र जोखिमको अवस्था र त्यसको असर के-कस्तो छ भन्ने विषयमा वित्तीय संस्थाहरू सधैं सजग र चनाखो रहनुपर्छ।”

बैंक तथा वित्तीय संस्थाले सम्पत्ति शुद्धीकरण र आतङ्कारी क्रियाकलापमा हुनसक्ने लगानीसँग सम्बन्धित जोखिमको आवधिक स्वःमूल्याङ्कन गर्नुपर्नेमा गर्भनर अधिकारीले जोड दिनुभयो। “बैंक तथा वित्तीय संस्थाले एउटा

समूह बनाएर आफ्नो संस्थाको AML/CFT सँग सम्बन्धित जोखिमको वार्षिक रूपमा स्वमूल्याङ्कन गर्नुपर्छ, जसलाई नियामक निकायले एकीकृत गरेर नियामकीय र सुपरिवेक्षकीय संयन्त्र विकास गर्नेछ।” उहाँले भन्नुभयो। नेपाल राष्ट्र बैंकले औल्याएका AML/CFT सँग सम्बन्धित कैफियतलाई गम्भीरतापूर्वक लिन समेत बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई उहाँले निर्देशन दिनुभएको थियो।

कार्यक्रममा वरिष्ठ डेपुटी गर्भनर डा. नीलम ठुङ्गाना तिमिसनाले सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानीसँग सम्बन्धित विषयमा जनचेतनाको स्तर पर्याप्त नभएको उल्लेख गर्दै यसको प्रभावकरिता अभिवृद्धिमा जोड दिनुभयो। डेपुटी गर्भनर बमबहादुर मिश्रले बैंक तथा वित्तीय संस्थामा ग्राहकको बैंक खाता खोल्ने र रकम जम्मा गर्ने लगायतसँग सम्बन्धित कर्मचारीहरूमा AML/CFT ज्ञानको कमी रहेको उल्लेख गर्दै सो विषयमा तालिम तथा क्षमता विकास गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याउनुभयो।

सो अवसरमा वित्तीय जानकारी इकाइका निर्देशक वास्तुदेव भट्राईले ‘पारस्परिक मूल्याङ्कन र राष्ट्रिय जोखिम रणनीति’ र उप-निर्देशक शिखा अधिकारीले AML/CFT को निरीक्षणका क्रममा

देखिएका कैफियतहरूका सम्बन्धमा छुट्टाछुट्टै कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभएको थियो। यसै गरी, नेपाल बैंकसे सङ्ग्रहका अध्यक्ष सन्तोष कोइरालाले सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणका लागि नीतिगत अपेक्षा र कार्यान्वयनका क्रममा भोग्नुपरेका समस्याबारे कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभयो। तत्पश्चात् कार्यपत्रउपर सहभागीहरूबीच छलफल भएको थियो। बैंक सुपरिवेक्षण विभागका कार्यकारी निर्देशक रामु पौडेल र बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभागका कार्यकारी निर्देशक गुरुप्रसाद पौडेलले छलफल सत्रको सहजीकरण गर्नुभएको थियो।

सो अवसरमा महाशाखाका निर्देशक आर्या जोशीले स्वागत मन्तव्य राख्दै कार्यक्रमको उद्देश्यमात्रि प्रकाश पार्नुभयो भने उप-निर्देशक मनोज गुरुडले कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुभएको थियो। सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिड) निवारण ऐन, २०६४ जारी भएको अवसरमा सरकारले यस वर्षदेखि माघ १४ गते ‘सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण राष्ट्रिय दिवस’ मनाउने निर्णय गरेको थियो। सोही निर्णयअनसार यस वर्ष पहिलो पटक उक्त दिवस मनाइएको हो। यस वर्षको नारा ‘वित्तीय क्रियाकलापमा पारदर्शिता, सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणमा प्रतिबद्धता’ तय गरिएको थियो। ■